

Doktoralı araştırmacı sayısını yükselteceğiz

Doktora mezunlarının toplam nüfusun sadece on binde biri olduğunu söyleyen **YÖK Başkanı Erol Özvar**, "Doğru bir planlama ve gerçekçi öngörülerle doktoralı araştırmacı sayılarını zamanla yükseltmemiz en önemli hedeflerimiz arasında bulunmaktadır" dedi

YÖK Başkanlığı tarafından **yükseköğretim** en üst kademesi olan doktora öğretiminin iyileştirilmesi amacıyla, **Hacettepe Üniversitesi** (HÜ) Tunçalp Özgen Kongre ve Kültür Merkezi'nde "Doktora Öğretiminin İyileştirilmesi Çalıştayı" düzenlendi. **YÖK Başkanı Özvar**, bugün doktora öğretiminin mevcut durumunun iyileştirilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunmak ve atılması gerekli elzem adımları hayata geçirmek için bir fırsat oluşturmak üzere bir araya geldiklerini söyledi.

Stratejik meseleler arasında

Türkiye'de **yükseköğretimde** başta kalite olmak üzere hiçbir meselenin göz ardı edilmesine müsaade etmeyeceklerini vurgulayan Özvar, **yükseköğretimdeki** uluslararası rekabetin her geçen gün arttığı küresel dünyada, Türkiye'de **yükseköğretim** sisteminin en stratejik meselelerinden birinin, doktora öğretiminin kapasitesini ve niteliğini arttırmak olduğunu vurguladı. **Yükseköğretim** kurumlarının, araştırma merkezlerinin ve kamu ve özel kurumlardaki ileri araştırma birimlerinin araştırmacılar beklenenin yüksek olduğunu belirten Özvar, doktora mezunu kişilerden en azından çalışma ve öğrenme ortamlarında kuram, uygulama, yöntem ve tekniklere ilişkin uzmanlık düzeyinde sistematik bilgiye sahip olmalarının beklendiğini söyledi. Özvar, "Bu kişilerden ileri düzeyde araştırma veya yenilik gerektiren alanlarda karşılaşılan karmaşık sorunlara çözüm üretmesi, bunun yanı sıra mevcut bilgiyi veya mesleki uygulamayı genişletmesi, beceri bakımından, beklenen vasıflar içindedir.

Nihayet, bu kişilerden çalışma veya öğrenme ortamlarında ileri düzeyde yeni fikirler ve süreçler geliştirebilmeleri de istenmektedir" değerlendirmesinde bulundu. "OECD raporları ve Türkiye **yükseköğretim** sistemi üzerine yapılan ulusal ve uluslararası çalışmalarda ciddiyletme vurgulandığı üzere, üniversitemizde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı OECD ortalamalarının çok gerisindedir. Daha net ifade edecek olursak, Türkiye'nin nitelikli öğretim elemanı açığı hala devam etmektedir" ifadelerini kullanan Özvar, Türkiye'nin kendi ekonomik ve sosyal kalkınma hedefleri bakımından ihtiyaç duyduğu nicelik ve nitelikte öğretim elemanı sağlaması için doktora öğretiminin mevcut halinin iyileştirilmesinin zorunlu olduğunu

değindi. **Erol Özvar**, sözlerini şöyle sürdürdü: "İyileştirmeden maksadımız ülkemizin kalkınma planlarında da ifadesini bulan öncelikli gelişme alanlarında bilgi ve teknoloji üretimine yüksek katkı sağlayacak araştırmacıların yetiştirilmesini temin etmektir. Bunun yanı sıra kaliteli araştırma ile birlikte araştırmacı sayısını yükseltmektir. Bugün itibarıyla lisansüstü öğretimimizin en çarpıcı çıktılarından biri de ülkenin gelişme temposuna nispetle araştırmacı sayısının azlığıdır. Diğer yandan Türkiye'deki doktora mezun sayılarımız, kurum sayısı ve çeşitliliği ile toplam ülke nüfusu dikkate alındığında da düşüktür. Nitekim bu gerçek diğer ülkelerle mukayese edildiğinde daha da çarpıcı hale

gelmektedir. Türkiye'de yıllık doktora mezun sayısı 8 bine yaklaşırken, Fransa'da bu sayı 13 bin, Japonya'da 16 bin, Almanya'da 29 bin, Birleşik Krallık'ta 29 bin, Amerika Birleşik Devletleri'nde ise 74 bindir." Özvar, şunları kaydetti:

Gelişmiş ülkelerden düşük

"20 yıl içinde kümülatif doktora mezunlarımızı nüfusa oranladığımızda toplam nüfusun sadece on binde biri kadar mezun ettiğimizi anlıyoruz. Türkiye'nin 2020 yılı itibarıyla nüfus piramidinin 25-34 yaş grubunda 12 milyon 689 bin 848 gencimiz bulunmaktadır. Bu yaş grubuna 2020 yılı doktora mezunlarını oranladığımızda ise o yılda on binde 6 doktora mezunumuz olduğu anlaşılmaktadır. Almanya'da ise sayısı 10 milyon 146 bin 277 olan ilgili

yaş grubuna düşen doktora mezunu sayısı yaklaşık binde 3'tür. Bu rakamlar bazı gelişmiş ülkelerle mukayese ettiğimizde açıkça görüldüğü üzere düşüktür. Bu düşüklüğü ifade etmekle birlikte doktoralı araştırmacıların miktarını sadece sayısal verilerin mukayeseli analizine bakarak arttırmak çihetine gitmek konusunda tüm tarafları temkinli olmaya davet ederim. Ülkemizin bu sahaya hasredeceği beşeri ve mali kaynakların, gelişme tempomuzu hesaba katmak suretiyle bir planlamasını yapmak çok daha rasyonel ve etkin olurdu diye düşünüyorum. Elbette hiç şüphe yok ki doğru bir planlama ve gerçekçi öngörülerle doktoralı araştırmacı sayılarını zamanla yükseltmemiz en önemli hedeflerimiz arasında bulunmaktadır."